

Tweede Kamer der Staten-Generaal, Vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid
Ta.v. de voorzitter, leden en plaatsvervangend leden van de
Vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Per e-mail: cie.jv@tweedekamer.nl

nummer: 2.748.927
onderwerp: begroting Justitie en Veiligheid
bijlage(n): -
datum: 9 november 2021

Geachte commissieleden,

In de week van 22 november aanstaande staat de behandeling van de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid geagendeerd. De Nederlandse Veiligheidsbranche, de overlegpartner voor het ministerie van Justitie en Veiligheid en de uitvoerende diensten in de veiligheidsketen, heeft met grote interesse kennis genomen van het wetsvoorstel en de toelichting. Op hoofdlijnen ondersteunen wij zoals ook voorgaande jaren het beleid van de ministers van Justitie en Veiligheid en voor Rechtsbescherming. De Nederlandse Veiligheidsbranche vraagt uw bijzondere aandacht voor een aantal onderwerpen, waarop de branche een grotere rol kan spelen dan toe nu toe het geval is. Dit alles in het belang van de vergroting van de veiligheid van de Nederlandse samenleving. Hierna ga ik in op enkele kernfeiten en -cijfers van de branche, de hoognodige modernisering van de Wet op de particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (WPBR), de ontbrekende visie van het ministerie op publiek-private samenwerking, in het bijzonder de mogelijkheden die de branche kan bieden in het stelsel bewaken en beveiligen en een waarschuwing met betrekking tot de veiligheid van evenementen en horeca.

Kernfeiten

De beveiligingsbranche werkt onder een strikt wettelijk kader van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (WPBR). Zowel de beveiligers als de particuliere onderzoekers worden goed opgeleid en vervolgens gescreend door de politie.

Beveiligingsbedrijven en particuliere onderzoeksbureaus moeten beschikken over een vergunning afgegeven door het ministerie van Justitie en Veiligheid. De leden van de Nederlandse Veiligheidsbranche beschikken daarnaast over een onafhankelijk ge-audit keurmerk, dat ook open staat voor niet-leden. De uniformen van beveiligers worden door het ministerie goedgekeurd.

Secretariaat:

Stephensonweg 14 - 4207 HB GORINCHEM - Postbus 693 - 4200 AR GORINCHEM - T +31 (0)183 646 670 F +31 (0)183 621 161
info@veiligheidsbranche.nl - www.veiligheidsbranche.nl - ABNANL2A NL69 ABNA 0531 1572 53 - NL008851815B01 - KvK 40408011

Kerncijfers: wie zorgen voor veiligheid in Nederland

WERKGELEGENHEID IN 2020 (in personen)

Organisatie	Totaal	Waarvan man	Waarvan vrouw
Nederlandse Veiligheidsbranche	25.855	19.133	6.722
Politie	62.988	39.053	23.935
Brandweer	28.570	26.856	1.714
Koninklijke Marechaussee	7.559	6.073	1.486
Defensie (exclusief Marechaussee)	58.495	49.519	8.976

Modernisering WPBR

Het ministerie kondigt wederom in de begroting aan dat de Wet op de particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (WPBR) zal worden gewijzigd. Dit traject is al in 2019 gestart en heeft door corona enorme vertraging opgelopen. **We naderen eind 2021 en er ligt nog geen voorstel voor wijzigingen. Het is dus de vraag welk tijdspad het ministerie wil aanhouden. De nood voor verandering is bij de sector -maar ook bij de politie- heel hoog, de urgentie bij het ministerie lijkt laag.**

De WPBR stamt uit 1997 en is al jaren toe aan een forse herziening. De wet en de praktijk lopen inmiddels zover uiteen dat het een normale bedrijfsvoering van de beveiligingsorganisaties en recherchebureaus in de weg staat. Het belangrijkste punt daarbij is een totaal verouderd systeem waarbij de bedrijven een toestemming en legitimatiebewijs voor hun medewerkers moeten aanvragen, waar ze tot 8 tot 12 weken op moeten wachten; die twee a drie maanden komen dus bovenop de normale werving- en selectieprocedure voor personeel. Terwijl het vaak gaat om mensen die al als beveiligers of onderzoeker werken of hebben gewerkt en zelfs nog een geldige toestemming hebben die loopt op de vorige werkgever (beveiligers hebben soms wel 15 verschillende legitimatiebewijzen). Dit kost de branche sollicitanten die niet zolang kunnen wachten om aan de slag te gaan, terwijl beveiligers - door krapte op de arbeidsmarkt - hard nodig zijn. Deze procedure geldt zelfs bij tijdelijke inhuur. Dus als een beveiligers van een collegabedrijf wordt ingezet bij een tijdelijke piek in bijvoorbeeld een winkel of bij een evenement van een dag, moet daarvoor weer een tijdelijke toestemming en legitimatiebewijs voor worden aangevraagd. De afgelopen jaren hebben politie (verantwoordelijk voor de afgifte van toestemming en legitimatiebewijs) en het ministerie in overleg met de Nederlandse Veiligheidsbranche geprobeerd om tot werkbare tussenoplossingen te komen, maar die leidden in de praktijk steevast tot vragen en zelfs tot waarschuwingen en boetes voor de bedrijven omdat de wet- en regelgeving zou worden overtreden. In de coronaperiode van april tot en met juni 2020 is er tijdelijk een algehele afwijking toegestaan (omdat de afdeling KC-taken het loket had gesloten), maar daarna is weer teruggevallen op de bestaande wet- en regelgeving.

De WPBR biedt een strak wettelijk kader voor beveiligingsbedrijven en onderzoeksbureaus en de Nederlandse Veiligheidsbranche onderschrijft dat volkomen. De wereld is sinds 1997 fors veranderd en zo zijn er diverse aanbieders gekomen die werkzaamheden verrichten die onder de WPBR dienen te vallen, zoals de videotoezicht centrales. De wet moet daarop worden aangepast.

Een strak wettelijk kader is één ding, het toezicht op naleving erop is een ander. Politie is belast met het toezicht op de naleving van de WPBR en uit verschillende rapporten van de

Secretariaat:

Stephensonweg 14 - 4207 HB GORINCHEM - Postbus 693 - 4200 AR GORINCHEM - T +31 (0)183 646 670 F +31 (0)183 621 161
info@veiligheidsbranche.nl - www.veiligheidsbranche.nl - ABNANL2A NL69 ABNA 0531 1572 53 - NL008851815B01 - KvK 40408011

Inspectie voor Justitie en Veiligheid is gebleken dat de politie die taak niet goed uitvoert. Met het steeds groeiende aantal meer dan 2000 ND-vergunninghouders en ruim 400 POB-vergunninghouders is dat voor de politie ook een forse opgave, terwijl aan de vergunningsverleningskant bij de Dienst Justis er nauwelijks sprake lijkt te zijn van vermindering van aanvragen en verleningen (jaarlijks worden er ca 600 vergunningen verleend), terwijl de markt absoluut niet in die mate meegroeit. De Nederlandse Veiligheidsbranche pleit al jaren voor een steviger toets bij de vergunningverlening, waaronder het voorschrijven van het behalen van het Keurmerk Beveiliging of het Keurmerk POB. Die keurmerken kennen jaarlijkse audits door onafhankelijke certificeringsinstellingen, waardoor een deel van het toezicht al georganiseerd is.

Samenvattend:

- **Modernisering WPBR.**
- **Een pas per beveiligiger.**
- **Aanpassing wet aan huidige omstandigheden (videotoezichtcentrales).**
- **Verbetering handhaving en toezicht.**
- **Zwaardere eisen aan ND vergunning voor beveiligingsbedrijven en particuliere onderzoeksbureaus.**

Visie op publiek-private samenwerking

In de begroting van het ministerie ontbreekt een paragraaf over de visie van de minister op publiek-private samenwerking met de veiligheidsbranche. De behoefte aan die visie is er wel en wordt steeds groter. Of het nu gaat om preventie, aanpak van de zogenoemde kleine criminaliteit, de aanpak van ondermijning en georganiseerde criminaliteit, de aanpak van terroristische dreiging alsook actueel de aanpak van de coronacrisis. Meestal wordt het gezien als een taak van de politie, wat ook zeker zo is. Je zou bijna vergeten dat er dagelijks ook 26.000 beveiligers overal in de samenleving paraat staan op luchthavens, in havens, in winkels en winkelgebieden, recreatieparken en -gebieden, bij grote publieksevenementen etc. om de veiligheid van burgers, werknemers, bezoekers te garanderen. Beveiligers die herkenbaar zijn door hun uniform vooral preventief, serviceverlenend en de-escalierend te werk gaan. Alleen door samenwerking kan de veiligheid in Nederland beter gegarandeerd worden. En de beveiligingssector kan nog veel meer betekenen, zoals ter ondersteuning van de politie voor die taken waarvoor geen extra bevoegdheden nodig zijn. Te denken is aan het uitkijken van camera's, arrestantenzorg, etc. De politie kan zich dan meer bezig houden met de kerntaak. Particuliere onderzoeksbureaus kunnen bijdragen aan effectievere opsporing in fraude- en oplichtingszaken, alsook bij het vinden van onvindbare veroordeelden waarvoor al een succesvolle pilot met het ministerie van Justitie is uitgevoerd en waardoor in nagenoeg 50% van de dossiers succes is geboekt.

Samenvattend:

- **Naast de benodigde investering in politie is een visie op publiek private samenwerking noodzakelijk.**
- **Private sector kan politie verder ondersteunen in haar taak en capaciteit vrijmaken voor de kerntaak van de politie.**
- **Onvindbare veroordeelden kunnen gevonden worden in binnen – en buitenland.**

Voor die samenwerking is het noodzakelijk dat de mogelijkheden voor het uitwisselen van informatie tussen politie en beveiligingsorganisaties moeten worden verruimd of -als de mogelijkheden er wel zijn – worden benut.

Voorbeelden zijn: beveiligers geven informatie door aan politie, maar ontvangen zelden

Secretariaat:

Stephensonweg 14 - 4207 HB GORINCHEM - Postbus 693 - 4200 AR GORINCHEM - T +31 (0)183 646 670 F +31 (0)183 621 161
info@veiligheidsbranche.nl - www.veiligheidsbranche.nl - ABNANL2A NL69 ABNA 0531 1572 53 - NL008851815B01 - KvK 40408011

terugkoppeling wat er met melding is gedaan. Particuliere alarmcentrales geven meldingen door aan de meldkamers van politie, ook dat is een eenzijdige informatie-relatie. Terugkoppeling op melding maar ook briefings met informatie waar op te letten voor particuliere alarmcentrales zal veiligheid van de samenleving vergroten. Van de duizenden beveiligers die 7 dagen in de week en 24 uur per dag actief zijn wordt bij de opsporing van criminelen, voortvluchtigen of vermiste personen geen gebruik gemaakt. Particuliere onderzoekers kunnen in hun onderzoek op een blokkade lopen, waarbij informatie-uitwisseling met politie het onderzoek kan versnellen waarmee de schade voor het slachtoffer kan worden beperkt en mogelijk ook de aangifte en een eventueel strafrechtelijk onderzoek kunnen plaatshebben. Tenslotte wordt veel informatie over criminaliteit en criminele netwerken aan politie en justitie overhandigd waar helaas vaak niets mee gebeurt. Dat die informatie-uitwisseling aan regels gebonden dient te zijn, staat niet ter discussie. Maar nu staat de regelgeving zelf uitwisseling en samenwerking in de weg.

Samenvattend:

- ***Uitwisseling van informatie moet optimaal benut en verruimd worden met een goede wettelijke basis, toezicht en controle.***

De Nederlandse Veiligheidsbranche heeft eind 2019 haar visie vastgesteld, die als bijlage is bijgevoegd.

Ondersteuning Stelsel bewaken en beveiligen

Ook het tijd en capaciteit rovende stelsel bewaken en beveiligen (denk aan bescherming van advocaten, officieren van justitie, getuigen en rechters) kan in hoge mate worden ondersteund door de particuliere beveiligingsbranche. Door gebruik te maken van de bestaande particuliere alarmcentrales, persoonsbeveiligers, mobiele surveillance en moderne apparatuur, kan de politie worden geholpen. De commissie Bos heeft in oktober haar advies gepubliceerd "Advies toekomstbestendig stelsel bewaken en beveiligen"

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/10/27/tk-bijlage-rapport-adviescommissie-toekomstbestendig-stelsel-definitief#:~:text=hier%3A%20Home%20Documenten-,Adviescommissie%20toekomstbestendig%20stelsel%20bewaken%20en%20beveiligen,nu%20en%20in%20de%20toekomst>

In het advies signaleert de commissie een structureel capaciteitstekort in de uitvoering van het stelsel bewaken en beveiligen. Om deze problemen het hoofd te bieden zouden de capaciteiten van private bedrijven meer kunnen worden benut. De commissie adviseert daartoe een flexibele schil van ook private bedrijven die op hun specifieke expertise kunnen worden ingezet. In eerdere brieven hebben we uw kamer al laten weten wat de beveiligingsbranche kan doen (zoals bij brief van 19 oktober jongstleden):

De particuliere beveiligingsbureaus hebben de expertise en mankracht in huis om in samenwerking met de particuliere alarmcentrales en de technische beveiligingsbedrijven de politie – ook op het gebied van persoonsbeveiliging - op dit punt vergaand te ontlasten. Onze branche kent bedrijven die gespecialiseerd zijn in beveiliging (strategische risico-analyse en -advisering tot en met operationele inzet), vaak ook in combinatie met de modernste techniek; bedrijven die gespecialiseerd zijn in particulier onderzoek (inclusie cyber; zowel preventief/analyse en advies als opsporing) en bedrijven die gespecialiseerd zijn in persoonsbeveiliging. Te denken is aan:

- Risico-analyse van personen/netwerken en locaties;
- De beveiliging van locaties onder het hoogste risiconiveau;
- Particuliere alarmcentrales kunnen beelden uitkijken en op meldingen reageren;
- Bemensing van de bewakingshokjes die door de politie bij objecten worden neergezet;

Secretariaat:

Stephensonweg 14 - 4207 HB GORINCHEM - Postbus 693 - 4200 AR GORINCHEM - T +31 (0)183 646 670 F +31 (0)183 621 161
info@veiligheidsbranche.nl - www.veiligheidsbranche.nl - ABNANL2A NL69 ABNA 0531 1572 53 - NL008851815B01 - KvK 40408011

- Mobiele surveillance kan fungeren als ogen en oren, in combinatie met opnemen van adressen in de mobiele surveillance;
- Particuliere onderzoekers kunnen door middel van track & trace voertuigen monitoren;
- Persoonsbeveiliging (maar dan zonder bewapening).

De rol van de particuliere beveiliging wordt beperkt tot het moment waarop het hoogste geweldspectrum aan de orde is. Dat is en blijft het domein waarop de politie en de gespecialiseerde diensten aan zet zijn.

De commissie Bos stelt daaraan de volgende voorwaarden:

Bij de inzet van private organisaties gelden naar opvatting van de commissie wel drie principiële uitgangspunten:

1. het geweldsmonopolie blijft bij de overheid; de private partijen verrichten ongewapend hun taken;
2. de uitvoering van hun taken valt te allen tijde onder het bevoegde gezag en onder regie van de Politie of KMar;
3. de particuliere beveiliging voldoet aan certificerings- en opleidingseisen die worden vastgesteld door het bevoegde gezag.

De Nederlandse Veiligheidsbranche onderschrijft deze voorwaarden.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft extra gelden uitgetrokken voor het stelsel Bewaken en beveiligen; het ministerie heeft nog geen beleidsmatige visie gegeven hoe zij de publiek-private samenwerking in dit stelsel voor zich ziet en welk deel van het extra beschikbaar gestelde bedrag zal worden ingezet voor deze PPS.

Samenvattend:

- ***Stelsel bewaken en beveiligen kan in hoge mate worden ondersteund met al bestaande middelen bij de beveiligingsbranche.***
- ***De commissie Bos heeft geadviseerd gebruik te maken van de capaciteiten uit de beveiligingsbranche, zowel structureel als incidenteel;***
- ***Het ministerie heeft extra gelden uitgetrokken voor het stelsel bewaken en beveiligen, maar het is niet duidelijk welk deel daarvoor voor PPS wordt aangewend.***

Waarschuwing veiligheid evenementen en horeca

Vorig jaar maart 2020 waren alle grote evenementen afgeblazen en was de horeca midden maart dicht gegaan. Dit heeft geleid tot een uittocht van beveiligingspersoneel die veelal als oproepkracht in deze sector werkt. Hoewel de horeca weer open is gegaan en er ook weer evenementen mogelijk zijn, heeft dat nog niet geleid tot een grote terugkeer van evenementen- en horecabeveiligers. De grote nachthoreca is daarbij nog nauwelijks open, en ook veel optredens van (inter)nationale artiesten vinden nog niet plaats in verband met de 75% capaciteitsregel bij niet-geplaceerde binnenevenementen. De evenementen- en horecabeveiligingssector staat door deze ontwikkelingen al langere tijd onder druk. De sector heeft gebruik kunnen maken van de generieke coronaondersteuningsmaatregelen en kan, als voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden, ook ondersteuning krijgen uit sectorspecifieke regelingen voor evenementen en horeca. Het probleem van krapte op de arbeidsmarkt wordt daarmee echter niet opgelost.

De sectie Evenementen- en Horecabeveiliging verenigt beveiligingsbedrijven die actief zijn in de beveiliging van toonaangevende en maatschappelijk relevante evenementen en horecagelegenheden. Een greep uit de opdrachten (zowel nationaal als internationaal): concertpodia zoals Ziggo Dome, AFAS, Ahoy, Tivoli; grote sportevenementen, zoals

Secretariaat:

Stephensonweg 14 - 4207 HB GORINCHEM - Postbus 693 - 4200 AR GORINCHEM - T +31 (0)183 646 670 F +31 (0)183 621 161
info@veiligheidsbranche.nl - www.veiligheidsbranche.nl - ABNANL2A NL69 ABNA 0531 1572 53 - NL008851815B01 - KvK 40408011

eredivisievoetbalwedstrijden, TT in Assen, hockey-, paardensport dressuur/spring- en wielrenwedstrijden zoals Amstel Gold Race etc; grote meerdaagse festivals zoals Paaspop, Pinkpop, Lowlands, horecagelegenheden en uitgaansgebieden in de grote steden, en steden als Nijmegen, Breda, Tilburg, Eindhoven. Deze bedrijfstak heeft zich kunnen ontwikkelen tot gerenommeerde professionals die in een moeilijke, sterk gereguleerde markt economisch kunnen renderen. Alle medewerkers worden opgeleid conform wettelijke richtlijnen conform de WPBR, op minimaal MBO-2 niveau, dan wel met functiegerichte opleidingen zoals Event Security Officer en Horecaportier. Voorts zijn alle medewerkers gescreend door de politie en hebben een legitimatiebewijs. Beveiligers moeten werken in een door de minister goedgekeurd uniform dat door het bedrijf wordt verstrekt. Juist vanwege de wettelijke eisen van scholing, screening en noodzakelijke ervaring maken evenementen- en horecabeveiligingsbedrijven nauwelijks gebruik van uitzendkrachten, terwijl het toch gaat om veel ad hoc werk (bijna niemand met normale 40-urige werkweek). In een normaal jaar (cijfers 2019) is de sectie goed voor een omzet van 67 miljoen euro en hebben de bedrijven ruim 8.000 beveiligers aan het werk. In 2020 was het aantal medewerkers met 85% gedaald!

De eisen die de overheid stelt aan beveiligingsbedrijven die actief zijn in evenementen- en horecabeveiliging zijn – terecht - steeds verder toegenomen; dat geldt ook voor gemeenten en veiligheidsregio's die in particuliere beveiliging een belangrijke ketenpartner zien. Voor de politie is onze sector een noodzakelijke en onmisbare partner; al jaren zijn organisatoren van evenementen en horeca-uitbaters zelf verantwoordelijk voor de veiligheid van hun evenement en horeca-etablisement en maken daarvoor gebruik van de beveiligingsbedrijven, zoals is voorgeschreven in de WPBR. De politie heeft in de afgelopen jaren veelvuldig aangegeven dat zij te weinig capaciteit hebben om in te zetten bij evenementen en horeca en hebben daarbij steevast beroep gedaan op meer inzet van beveiliging. De Nederlandse Veiligheidsbranche speelt hier op in door een stelsel van branchekeurmerken en NEN-normeringen, door investeringen in opleiding en training van medewerkers en door een steeds verdergaande professionalisering en investeringen in technische ondersteuning. Dit alles, zodat kwalitatief goede bedrijven zichtbaar zijn in deze markt (kaf van het koren scheiden), waar ook veel bedrijven actief zijn die niet gebonden zijn aan een branchevereniging of keurmerk en die zich niet zoveel gelegen liggen aan de wet- en regelgeving en welke cao ze voor welke dienstverlening moeten toepassen.

De toekomst van deze sector is nauw verweven met de toekomst van grote evenementen (zowel grote concerten, meerdaagse festivals als sportevenementen) en het uitgaansleven. Nu de samenleving, doordat steeds meer mensen gevaccineerd zijn, steeds verder opengaat, zijn er ondanks alle onzekerheden voor 2022 al heel veel evenementen ingepland door organisatoren. Gemeenten en hulpdiensten (waaronder politie) zijn gewend bij de vergunningaanvragen vooral te kijken naar hun eigen capaciteit. Wij doen een beroep op de overheid om ook goed te kijken naar de beschikbare beveiligingscapaciteit. Zie ook het visiedocument dat de sectie hierover heeft opgesteld (bijlage).

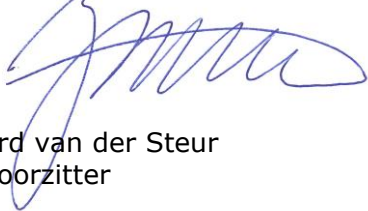
Samenvattend:

- ***Door corona is het aantal beveiligers bij in evenementen- en horecabeveiliging gespecialiseerde bedrijven enorm teruggevallen en bestaat de vrees dat er voor het volgende seizoen onvoldoende opgeleide beveiligers voor het aantal geplande evenementen en in de horeca.***

De Nederlandse Veiligheidsbranche behartigt de belangen van bedrijven die zich bezighouden met beveiliging en beheersing van risico's met betrekking tot personen, objecten en bedrijfsvoering. De omzet van de branche is bijna 1,3 miljard euro. Van alle

beveiligingsmedewerkers in Nederland werkt 90 procent bij een bedrijf dat is aangesloten bij de Nederlandse Veiligheidsbranche.

Met vriendelijke groet,

Ard van der Steur
Voorzitter